

Szabó Árpád Gyula †

Szabó Árpád Gyula tanár, iskolaigazgató, kisgazda politikus, majd 1947. szeptember 24-től 1948. április 16-ig földművelésügyi miniszter, 1947. szeptember 24-től egyidejűleg 1947. december 31-ig közellátásügyi miniszter volt.

A későbbi politikus társ, Erdős Norbert így jellemezte Szabó Árpád tevékenységét:

"Vannak olyan személyiségek, akiknek neve, bármilyen magas pályát futottak is be, elválaszthatatlanul összekapcsolódik egy kisebb közösség, például egy város sorsával. A Független Kisgazdapárt 1947-ben nemzetgyűlési elnökké választott egyik alapítójának, Szabó Árpádnak neve Mezőberény történetével kapcsolódott egybe.

Szabó Árpád matematika-fizika szakos polgáriskolai tanárként, húszéves korában került Mezőberénybe. Az akkori idők kulcskérdése volt, hogy a település paraszti és kisiparos-kiskereskedői rétegei meg tudják-e teremteni önmaguk számára a szükséges, nagyobbreszt gyakorlati jellegű műveltség megszerzésének feltételeit; s képesek lesznek-e a maguk politikai érdekeit megjeleníteni és érvényesíteni a magasabb fórumokon. Szabó Árpád mindkét kérdés megoldásában meghatározó szerepet vállalt. Ő volt az, aki a frissen alapított polgári iskolát másfél évtized alatt 350 diáknak otthont adó nagy intézménnyé fejlesztette. Nevéhez nem csak az új épület, a korszerű iskola megteremtése köthető, ő és munkatársai a tradicionális helyi paraszti társadalomnak új szocializációs mintát adtak, melyben az iskolázatásnak, a műveltségi tőke megszerzésének már jelentős szerepe volt. Az iskola fejlődésével párhuzamosan gyarapodtak közéleti funkciói: a helyi képviselőtestület tagjaként, tekintélyének köszönhetően évtizedeken át meghatározó személyisége volt a község életének. Ám 1920-as évek közepe felé már fontosabbnak ítélte a politikát. Első lépésként a maga függetlenségét teremtette meg: 1924-ben lemondott iskolaigazgatói posztjáról és a tanítástól is megvált, földet vásárolt, és intenzív zöldség-, gyümölcskertészetet létesített és az országos politika színpadára lépett. A válság különösen nehéz helyzetbe hozta azt a paraszti réteget, amely a korábbi jó években hitelekre támaszkodva modernizálta gazdaságát. 1929-ben negyedmagával a paraszti követeléseket összegző programot tett közzé. A később, "mezőberényi programként" számon tartott dokumentumban követelték a titkos választójogot, a progresszív adózást, az ingyenes oktatást, a közigazgatás egyszerűsítését és óvatos földreformtörekvések mellett a kartellek megrendszabályozását, bank- és uzoratórvényt. Az 1930-ban Békésen megalakult új párt tágabb vezetésnek Szabó Árpád aktív tagja lett. Az 1945-ös kisgazdapárti választási győzelmet követően képviselői mandátumot szerzett, majd 1946 őszén a párt frakciójának vezetőjévé nevezték ki, 1947 júliusában a nemzetgyűlés elnökévé, a '47-es választások után földművelésügyi miniszterré nevezték ki.

Személye iránti tisztelet megnyilvánulása az 1947-ben kapott Magyar Köztársasági Érdemrend nagykeresztje kitüntetés, majd 1948-ban a Kossuth Érdemrend I. osztály.

Szabó Árpád emberi nagyságát mutatja, hogy mezőberényiek százait szabadított meg a kényszermunka poklától, a mindennapi megaláztatástól, az éhhaláltól, hogy néhányuk sorsát továbbra is figyelemmel kísérte, segítette. Politikai rátermettségét pedig a deportáltak szabadításának már-már anekdota számba menő története mutatja.

Nem sokkal miniszterré történt kinevezése után gyógyíthatatlan betegség támadta meg és 1948. július 31-én hunyt el. Emléke Mezőberényben ma is eleven: szobra ott áll az egykori iskolája előtt."

A város nagyrabecsülésének kifejezéséeként, Mezőberény elismertségéért, az itt élők érdekében tett erőfeszítései, valamint a magyar politika alakításában betöltött szerepe alapján Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete 2016. évben néhai Szabó Árpádnak „Mezőberényért” posztumusz kitüntetését adományoz.